

Programmaboekje
Opleidingsschool NOD Haaglanden
2025-2026

Inhoudsopgave

1.	Welkom bij NOD Haaglanden.....	3
2.	De NOD-scholen en -instituten.....	4
3.	Het opleidingsprogramma van NOD Haaglanden: vier praktijkdagen per jaar	11
4.	De verbinding tussen de NOD-praktijkmodules en de curricula van de instituten	17
5.	Onze begeleiders en opleiders.....	21
6.	Praktische zaken	26

1. Welkom bij NOD Haaglanden

Van harte welkom bij opleidingsschool NOD Haaglanden. Bij ons word je voor een belangrijk deel op de werkplek opgeleid tot docent in het voortgezet onderwijs. Dat doen we om je zo goed mogelijk voor te bereiden op een baan in het (Haagse) onderwijs.

Lesgeven leer je in de Haagse praktijk

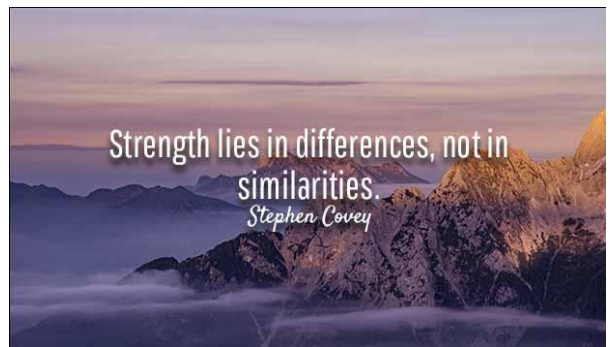
Onze scholen en lerarenopleidingen werken nauw samen om jou en je medestudenten in een diverse, kleurrijke leeromgeving op te leiden tot startbekwaam docent. De vo-scholen bieden samen een breed palet aan leerervaringen in de grootstedelijke context, van lwoo en vmbo tot vwo en gymnasium, van Montessori onderwijs tot traditioneel onderwijs, van onderwijs gericht op excellentie tot onderwijs voor leerlingen die extra zorg nodig hebben.

Wat mag je van ons verwachten?

- Een leerwerkplek tijdens je hele opleiding op verschillende scholen
- Een deskundig team van begeleiders en opleiders
- Een opleidingsprogramma vanuit de kleurrijke en diverse Haagse praktijk
- Nieuwsgierigheid naar jouw bijdrage aan het Haagse onderwijs

En wat verwachten we van jou?

- Een professionele houding: dit betekent o.a. dat je op stagedagen de hele dag op je school of bij een NOD-bijeenkomst bent
- Actieve deelname aan onze praktijkdagen
- Een open en nieuwsgierige blik
- Hart voor onze leerlingen: daar doen we het voor

Omgaan met diversiteit

Binnen NOD Haaglanden krijg je de kans om met verschillende typen scholen en leerlingen kennis te maken. De werkplaats diversiteit en NOD Haaglanden hebben samen de [toolbox diversiteit](#) ontwikkeld met allerlei werkvormen die je kunt toepassen in je onderwijs. Neem vooral een kijkje en doe inspiratie op voor jouw lessen! Ook raden we aan om bij zowel de lesvoorbereiding als bij lesobservaties altijd de volgende vraag te beantwoorden:

NOD-vraag lesvoorbereiding en lesobservaties:

Welke specifieke elementen uit de onderwijscontext van de stageschool zie je terug in de les?
Waaruit blijkt dat?

Tip: vraag je werkplekbegeleider of schoolopleider naar de kijkwijzer van je stageschool

Onze website

Meer informatie over NOD Haaglanden en ons programma kun je vinden op: www.nodhaaglanden.nl

2. De NOD-scholen en -instituten

"Het is leuk om iedere keer een andere school te zien. Hierdoor kan je jezelf een beetje oriënteren. Daarnaast is het een fijn idee dat de studenten volgend jaar weer een stage kunnen krijgen bij NOD en dat je een voorkeur kunt opgeven."

Een diverse leeromgeving

Tijdens je opleiding bij NOD Haaglanden maak je kennis met het lesgeven in de grootstedelijke context. Je leert verschillende scholen en hun leerlingen kennen en ervaart het lesgeven in verschillende onderwijsomgevingen. Daarom:

- Zijn de NOD-praktijkdagen op wisselende locaties
- Krijg je als hbo-student ieder leerjaar een nieuwe leerwerkplek
- Krijg je als wo-student de mogelijkheid om een andere school bezoeken (bespreek dit met je schoolcoördinator) of – als dat mogelijk is – op meer scholen stage te lopen

Tijdens je opleiding binnen NOD Haaglanden maak je ook kennis met studenten van andere lerarenopleidingen. Nog meer kansen om te leren van en met elkaar.

Doorplaatsing van studenten

In de periode **mei – juni** zijn we bezig met de doorplaatsing van hbo-studenten binnen NOD Haaglanden. Bespreek **eind april / begin mei** met je schoolcoördinator wat je voorkeur is voor een stageschool voor het komend schooljaar.

Ben je wo-student en wil je graag na een half jaar wisselen van leerwerkplek? Bespreek dit op tijd met je schoolcoördinator, zodat we kunnen kijken wat de mogelijkheden zijn.

Voor vragen en meer informatie over onze stageplaatsing kun je contact opnemen met onze stagecoördinator via stages@nodhaaglanden.nl.

Maak kennis met onze scholen en instituten

De middelbare scholen die bij de NOD horen zijn heel verschillend. Als je alle scholen hebt gezien, heb je een mooi breed beeld van wat er in Den Haag is op het gebied van middelbaar onderwijs. Als hbo-student loop je daarom op verschillende scholen stage. En als wo-student ben je van harte uitgenodigd om de andere scholen te bezoeken en kom je op verschillende scholen bij de NOD-praktijkdagen. Bij de praktijkdagen horen ontmoetingen met leerlingen of met medewerkers van de scholen en soms krijg je een rondleiding. Hieronder stellen we de scholen graag aan je voor.

Haags Montessori Lyceum

De onderwijsfilosoof Maria Montessori is de naamgever van deze school. De m/h/v- school bruist van creativiteit, heeft zelfstandigheid en samenwerken hoog in het vaandel en kiest vaak voor eigen wegen in plaats van voor gebaande paden. Neem vooral even een kijkje op de website van de school, daar zie je veel filmpjes die meer zeggen dan hier in woorden kan. <https://hml.nl/>

Montaigne Lyceum

Een school op de rand van Nootdorp, met leerlingen uit de stad en uit het dorp. Deze school werkt met leerdomeinen en de kinderen krijgen als het ware een routeboekje naar zelfstandigheid en het nemen van steeds een beetje meer initiatief. Dat het een k/m/h/v (met gymnasium)-populatie onder 1 dak betreft, maakt het nog eens extra interessant. <https://www.montaignelyceum.nl/>

Johan de Witt Scholengroep

De 5 scholen van deze groep liggen in hartje Den Haag (eentje in het Laakkwartier). De scholen zijn excellent en hebben dat bereikt door onderwijs te geven in een context van *reinheid, rust en regelmaat*. Op een gestructureerde manier wordt het onderwijs vorm gegeven, dat levert helderheid op bij leerlingen, hun ouders en docenten. <https://www.johandewittscholengroep.nl/>

College St. Paul

Als je echt iets wilt leren over passend onderwijs, zorg dan dat je op College St. Paul terecht komt. De vmbo-school geeft leerwegondersteunend onderwijs, oftewel: zorgt ervoor dat ook kinderen die veel drempels over moeten op leergebied daar gericht bij worden geholpen, zodat ze zo ver mogelijk kunnen komen in hun leven en leren. Optimistisch en realistisch. <http://www.collegestpaul.nl/>

Veurs Voorburg

Dit is een kleine vmbo-school met veel persoonlijke aandacht voor de leerlingen. Kleine klassen en ook extra begeleiding, bijvoorbeeld in taal, rekenen en studievoordigheden, waar dat voor leerlingen nodig is. Een fijne school, die druk bezig is met plannen voor nieuwbouw en ondertussen rustig werkt aan goed onderwijs, met een ervaren team. <https://veursvoorburg.nl/>

Wateringse Veld College

Op deze school werken de leerlingen in domeinen: grote studieruimtes, waar de leerlingen zelfstandig of samen werken aan opdrachten. Ze krijgen ook les in lokalen, deze combinatie zorgt voor levendigheid en afwisseling. Het leren van vaardigheden krijgt volop de ruimte. Deze school biedt tweetalig onderwijs in havo en vwo en heeft daarnaast ook een mavo. <https://wateringseveldcollege.nl/>

Edith Stein College

Deze echte binnenstadsschool, gelegen op een prachtige plek in Den Haag, biedt onderwijs aan m/h/v leerlingen. De school heeft zich gespecialiseerd in onderwijs aan kinderen met niet-Nederlandse wortels. De docenten die hier werken zijn experts op het gebied van omgaan met verschillen en delen hun kennis en inzichten graag met docenten in spé. <http://www.edithsteincollege.nl/>

Grotius College

Een openbare school waar we leerlingen écht zien en hun eigen keuzes leren maken. De school is kleinschalig en gezellig en biedt mavo, havo, atheneum en gymnasium aan. Met het flexrooster heb je 3 blokken van 80 minuten vakles, waaromheen je zelf extra begeleiding of uitdaging kiest. De school werkt nauw samen met ISK Delft en PRO Grotius (praktijkonderwijs), waar je ook stage kunt lopen. Website: grotiuscollege.nl

Hogeschool Rotterdam

Biedt o.a. een lerarenopleiding in en voor de regio Rotterdam en Den Haag. De lerarenopleiding wil nieuwe generaties leraren opleiden die kunnen inspelen op de snel veranderende samenleving, globalisering, verstedelijking en diversiteit. De hogeschool biedt onderwijs waarbij de student gezien en gekend wordt, gelijke kansen krijgt en wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen.

<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/>

Hogeschool Utrecht

Hogeschool Utrecht leidt eerste- en tweedegraadsdocenten op. De HU is gespecialiseerd in blended learning; een mix van contactonderwijs, werkplekleren en een digitale leeromgeving. De praktijk staat centraal door middel van intensieve samenwerking met het werkveld. <https://www.hu.nl/>

ICLON – Universiteit Leiden

Het ICLON zorgt voor de verbinding tussen onderwijskennis en onderwijspraktijk: wetenschappelijke inzichten worden toegepast in klas of collegezaal. Omgekeerd zijn praktijkervaringen de impuls voor onderzoek naar en ontwikkeling van de praktijk van voortgezet en hoger onderwijs.

<https://www.universiteitleiden.nl/iclon>

SEC – TU Delft

De TU Delft leidt docenten op in de schoolvakken Informatica, Natuurkunde, Ontwerpen, Scheikunde en Wiskunde. Als technische universiteit richten wij ons op activerend onderwijs, de rol van ontwerpen in het onderwijs en het innoveren van onderwijs <http://sec.msc.tudelft.nl>

HALO- Haagse Hogeschool

De HALO – een lerarenopleiding met de focus op sport – krijg je alles wat je nodig hebt om een goede gymleraar te worden. De theorie leer je in de collegezalen en breng je daarna gelijk in de praktijk in een van de praktijkruimtes. Ook pas je de theorie toe in een van je vele stages. Je organiseert schoolkampen en sportdagen, maar bent vooral te vinden op Sportcampus Zuiderpark!

3. Het opleidingsprogramma van NOD Haaglanden

“Door de verschillende invalshoeken van de NOD, kun je beter praktijkgericht leren.”

We bieden een opleidingsprogramma aan, waarin je leert hoe het lesgeven in de praktijk werkt. Tijdens onze vier NOD-praktijkdagen is er een aanbod van praktijkmodules en intervisie op verschillende schoollocaties in de stad. Binnen NOD leer je van onze professionals hoe de theorie, die je op het instituut hebt geleerd, in de schoolpraktijk werkt. Het NOD-programma is een onmisbare aanvulling op de curricula van de instituten. NOD Haaglanden is een opleidingsschool. Dit betekent dat een belangrijk deel van je opleiding (40%-50%) plaatsvindt in de praktijk. De NOD-praktijkdagen maken dus onderdeel uit van je opleiding.

Tip: gebruik je leerervaringen tijdens de NOD-praktijkdagen als bewijs in je portfolio!

Praktijkdagen NOD Haaglanden

Voor de praktijkdagen maak je als student zelf een keuze uit de bijeenkomsten die je op dat moment wil volgen, passend bij jouw leervragen en -doelen. Het is aan te raden om de keuze voor de bijeenkomsten in overleg met jouw schoolopleider en/of werkplekbegeleider te maken: welke bijeenkomsten passen het beste bij jouw leertraject op dat moment? Je maakt twee keer per jaar een keuze uit het programma: voor praktijkdag 1-2 en voor praktijkdag 3-4.

Let op: de meeste onderdelen van het programma bestaan uit twee bijeenkomsten. Het is belangrijk om deze bijeenkomsten in combinatie te volgen. Bijvoorbeeld: als je tijdens praktijkdag 1 deelneemt aan de bijeenkomst ‘Haagse Module Diversiteit 1’, dan volg je tijdens de 2e praktijkdag ook ‘Haagse Module Diversiteit 2’.

De planning van de NOD-praktijkdagen is als volgt:

1. **Praktijkdag 1: Woensdag 15 oktober 2025, 9.15u-16.00 u, Johan de Wittscholengroep, locatie Capadosestraat**
2. **Praktijkdag 2: Woensdag 10 december 2025, 9.15u-16.00 u, Wateringse Veldcollege**
3. **Praktijkdag 3: Woensdag 25 februari 2026, 9.15u-16.00u, HML**
4. **Praktijkdag 4: Woensdag 6 mei 2026, 9.15u-16.00u, nog niet bekend**

Belangrijk: noteer deze data en tijden alvast in je agenda!

De vier praktijkdagen zijn verplicht voor studenten hbo niveau 2-3. Tijdens je hele NOD-opleiding volg je verplicht alle NOD-praktijkmodules.

Voor studenten hbo niveau 4 geldt dat praktijkdag 3 verplicht is.

Tijdens de 4^e praktijkdag is er voor de studenten hbo-niveau 4 in de ochtend een helpdesk afronding portfolio door instituutsopleider (facultatief).

Op pagina's 12-14 vind je het programma van de vier praktijkdagen.

Aanwezigheid en afmelden

Alle studenten binnen NOD Haaglanden (zowel wo als hbo-niveau 2, 3 en 4) zijn van harte welkom bij de praktijkdagen. Voor de voltijd hbo-studenten is bij afwezigheid (zonder geldige reden) een vervangende opdracht noodzakelijk voor een positieve beoordeling van het praktijkdeel (professioneel handelen). Voor studenten hbo-niveau 4 geldt dat alleen deelname aan de 3^e praktijkdag verplicht is en dat er de mogelijkheid is om naar wens deel te nemen aan de andere praktijkmodules en intervisie.

- Je neemt deel aan de praktijkdagen en de onderdelen van het programma waarvoor je hebt gekozen.
- Je meldt je af onder vermelding van reden bij de instituutsopleider en bij de schoolcoördinator van de school waar je stageloopt.
- De instituutsopleider informeert je over de vervangende opdracht.
- Bij onvoldoende deelname volgt een onvoldoende voor het praktijkdeel van de opleiding.

Haagse onderwijsbanenmarkt

Voor hbo-studenten niveau 3 en 4 en voor wo-studenten is er de Haagse onderwijsbanenmarkt van de vier Haagse opleidingsscholen vo en De Rode Loper. Tijdens deze banenmarkt maak je kennis met de Haagse scholen en kun je in gesprek gaan met de scholen met vacatures op jouw vakgebied. Ook zijn er diverse interessante workshops die je kunnen helpen bij het vinden van een baan.

Studenten hbo niveau 2 die komend schooljaar toe zijn aan een kleine aanstelling zijn ook welkom op de banenmarkt (nominaal studeren, positief advies instituutsopleider). Bespreek met je instituutsopleider of je komend schooljaar in aanmerking kunt komen voor een kleine aanstelling.

Voor de datum en locatie kun je de website in de gaten houden:

<https://www.derodeloper.nu/agenda/>

CGI's voltijd niveau 2-3 Hogeschool Rotterdam

De CGI's niveau 2-3 van de voltijd studenten van de Hogeschool Rotterdam vinden plaats op de volgende dagen:

- Niveau 2 HR: 10 en 17 juni 2026
- Niveau 3 HR: 10 en 17 juni 2026
- (uiterste inleverdatum portfolio 29 mei 2026 (CGI in overleg met IO)

Voor meer info zie: <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/samenwerking/instituten/instituut-voor-lerarenopleidingen/tweedegraads/studiemateriaal/prototype-iii/>

Onderzoek

Als je voor je opleiding een onderzoeksopdracht uitvoert, kun je binnen NOD onderzoek doen naar diversiteit of andere relevante vragen die leven op de NOD-scholen. Per school is er een aanspreekpunt voor onderzoek ('onderzoeksondersteuner'), die je kan helpen bij je onderzoeksopdracht die je voor je opleiding uitvoert.

Neem contact op met je onderzoeksondersteuner als je een onderzoek gaat doen voor je opleiding.

Hij of zij kan je ondersteunen bij de aansluiting van je vraag op de school en/of NOD Haaglanden, het verzamelen van gegevens en het delen en presenteren van je onderzoeksresultaten. Informeer bij je schoolcoördinator (zie pagina 21-22) wie de onderzoeksondersteuner op jouw school is.

Wil je inspiratie opdoen voor je onderzoek? Kijk eens naar de [toolbox diversiteit](#), die volop mogelijkheden biedt om in je onderwijs werkvormen toe te passen en te onderzoeken.

Programma's praktijkdagen

Hieronder vind je de programma's van de vier praktijkdagen. In de daarop volgende pagina's vind je korte beschrijvingen van de praktijkmodules die je kunnen helpen bij het maken van je keuze (je vindt hier ook een richtlijn bij welk niveau de modules passen). Je kunt bij programmaonderdeel 2 ook kiezen uit intervisie.

Praktijkdag 1: Woensdag 15 oktober 2025, 9.15u-16.00u, Johan de Wittscholengroep, Capadosestraat

09.15 – 10.30u	Welkom/introductie door ontvangende school (plenair) NOD ontdekkingsreis, studenten presenteren hun school
10.45 – 12.30u	Programmaonderdeel 1, keuze uit: 1. Digitale wereld en AI – bijeenkomst 1 Docenten: David Baarspul (Schoolblocks), Sander Janssen (Haags Montessori Lyceum) 2. Oefenen met regie in de klas– bijeenkomst 1 (verplicht voor niveau 2) Docenten: Nog niet bekend
12.30 - 13.00u	Lunchpauze, lunch wordt verzorgd door de ontvangende school
13.00 – 15.00u	Programmaonderdeel 2, keuze uit: 3. Haagse Module Diversiteit – bijeenkomst 1, wandeling Schilderswijk Docenten: Tommer Franken (Johan de Witt Scholengroep), Sarita Bhansing (Wateringse Veld College) 4. Intervisie HBO en WO bijeenkomst 1 Diverse intervisiebegeleiders
15.00-16.00 u	Instituutsopleiders kunnen overleggen met hun studenten

Praktijkdag 2: Woensdag 10 december 2025, 9.00u-16.00u, Wateringse Veldcollege

Let op: je neemt deel aan dezelfde programmaonderdelen als bij praktijkdag 1 (m.u.v. studenten hbo niveau 4)

09.15 - 09.30u	Welkom/introductie door ontvangende school (plenair)
09.30 - 12.00u	Programmaonderdeel 1, keuze uit: 1. Digitale wereld en AI – bijeenkomst 2 Docenten: David Baarspul (Schoolblocks), Sander Janssen (Haags Montessori Lyceum) Oefenen met regie in de klas– bijeenkomst 1 (verplicht voor niveau 2) Docenten: Nog niet bekend
12.00 - 13.00u	Lunchpauze, lunch wordt verzorgd door de ontvangende school
13.00 – 15.00u	Programmaonderdeel 2, keuze uit: 1. Haagse Module Diversiteit – bijeenkomst 2 Docenten: Tommer Franken (Johan de Witt Scholengroep), Gnimdou Assih (Edith Stein College) en Sarita Bhansing (Wateringse Veld College) 2. Intervisie HBO en WO – bijeenkomst 2 Diverse intervisiebegeleiders

Praktijkdag 3: Woensdag 25 februari 2026, 9.15u-16.00u, Haags Montessori Lyceum

09.15 – 10.00u	Welkom/introductie door ontvangende school (plenair) Studenten presenteren een succes moment
10.00 - 12.30u	Programmaonderdeel 1, keuze uit: 1. Activerende didactiek en samenwerkend leren in de praktijk – bijeenkomst 1 Docenten: Gülsum Polat (Johan de Witt Scholengroep) en Guillaume Rossouw (Edith Stein College) 2. Hoe overleef ik mijn stage? – bijeenkomst 1 Docenten: Jeroen Vrolijk (Johan de Wittscholengroep), Sacha Pool (Haags Montessori Lyceum) en Corinne Ijpelaar (Veurs Voorburg) 3. Loopbaanoriëntatie en visie op beroep en onderwijs (let op: voor studenten hbo nv 4 - verplicht) Docenten: Hogeschool Rotterdam
12.30 - 13.15u	Lunchpauze, lunch wordt verzorgd door ontvangende school
13.15 - 15.15u	Programmaonderdeel 2, keuze uit: 1. Haagse Module Diversiteit verdieping – bijeenkomst 1 Docenten: Tommer Franken (Johan de Witt Scholengroep), Sarita Bhansing (Wateringse Veld College) 2. Oefenen met oudergesprekken (verplicht voor N3) – bijeenkomst 1 Docenten: Conny van der Zande (Haags Montessori Lyceum) en acteur 3. Intervisie hbo en wo – bijeenkomst 3 Diverse intervisiebegeleiders

Praktijkdag 4: Woensdag 6 mei 2026, 9.00u-16.15u, locatie nog te bepalen

Let op: je neemt deel aan dezelfde programmaonderdelen als bij praktijkdag 3 (m.u.v. studenten hbo niveau 4)

09.15 - 09.30u	Welkom/introductie door ontvangende school (plenair)
09.30 - 12.00u	Programmaonderdeel 1, keuze uit: 1. Activerende didactiek en samenwerkend leren in de praktijk – bijeenkomst 2 Docenten: Gülsum Polat (Johan de Witt Scholengroep) en Guillaume Rossouw (Edith Stein College) 2. Hoe overleef ik mijn stage? – bijeenkomst 2 Docenten: Jeroen Vrolijk (Johan de Wittscholengroep), Sacha Pool (Haags Montessori Lyceum) en Corinne Ijpelaar (Veurs Voorburg)
12.00 – 12.30u	Lunchpauze, lunch wordt verzorgd door ontvangende school
13.15 - 16.15u	Programmaonderdeel 2, keuze uit: 1. Haagse Module Diversiteit verdieping – bijeenkomst 2 Docenten: Tommer Franken (Johan de Witt Scholengroep), Gnimdou Assih (Edith Stein College) en Sarita Bhansing (Wateringse Veld College) 2. Oefenen met oudergesprekken – bijeenkomst 2 Docenten: Conny van der Zande (Haags Montessori Lyceum) en acteur 3. Intervisie hbo en wo – bijeenkomst 4 Diverse intervisiebegeleiders

Beschrijvingen praktijkmodules

Activerende didactiek en samenwerkend leren in de praktijk

Leerlingen verschillen, dus leer uitdagingen te bieden!

In deze twee bijeenkomsten maak je nader kennis met de praktijk van didactiek, maar ook met jezelf. Je krijgt praktische ideeën aangereikt waarom, wanneer en hoe je interactie tussen leerlingen kunt stimuleren d.m.v. goede didactiek. De belangrijkste taak van de leraar is immers een goede overdracht van kennis.

Een goede didactiek geeft handvatten voor het goed opbouwen van de lessen en het motiveren van je leerlingen. Kom en oefen in de praktijk o.l.v. ervaren Haagse collega's.

Richtlijn voor hbo-studenten: hbo niveau 3

Digitale wereld en AI

Artificiële intelligentie (AI) is sinds een aantal jaren een groot onderwerp in het onderwijs. AI biedt veel kansen voor jou als docent, maar ook een aantal uitdagingen. In meeting 1 leer je wat AI is en ga je zelf aan de slag om lessen, werkbladen en lesplannen te maken met verschillende AI-toepassingen. We bespreken daarbij ook hoe AI ingezet kan worden in het onderwijs en welke invloed dit heeft op leerlingen en het leerproces. In meeting 2 verbinden we AI expliciet aan de nieuwe kerndoelen voor digitale geletterdheid. Je ontdekt welke rol digitale geletterdheid speelt voor jouw vak en je kijkt naar hoe je stageschool digitale geletterdheid implementeert. En alles wat je ontwikkelt in deze meetings, kun je direct gebruiken voor je stage en CGI.

Hoe overleef ik mijn stage?

Van een nieuwe docent wordt veel verwacht: naast het geven van lessen in jouw vak zul je ook aan de slag gaan met een nieuwe sectie en collega's. Hoe ga je hiermee om? Wat doe je als het niet lekker loopt? Hoe komt het als het wel goed gaat? Daar proberen we antwoord op te geven tijdens deze module

Haagse Module Diversiteit

Tijdens de Haagse Module Diversiteit gaan we op zoek naar de diversiteit van de stad Den Haag. Welke diversiteit is er in Den Haag en hoe komt dat tot uiting in je klas? We beginnen met een rondleiding door de Schilderswijk en gaan vervolgens kijken naar de impact van verschillen in je klas. Welke vaardigheden heb je nodig als docent in een klas met verschillende achtergronden en culturen? Daarbij maken we gebruik van de theorie van de cultureel responsief lesgeven. Je krijgt direct tools aangereikt om snel in je klas in te zetten. Verder gaan we aan de slag met gesprekstechnieken. Hoe leer je je leerlingen kennen? Welke vragen stel je? Zo hopen we jullie in twee bijeenkomsten mee te nemen van de stad, naar de klas en de leerling.

Haagse Module Diversiteit verdieping

Heb je Haagse Module diversiteit gevolgd en wil je meer weten over hoe je omgaat met diversiteit in je klas? Dan ben je hier aan het juiste adres. We duiken dieper in het cultureel responsief lesgeven. Je leert hoe beter om kan gaan met de culturele verschillen in de klas. Hiervoor gebruiken we casuïstiek om je in te leven in de docent en leerling.

Oefenen met diverse gesprekken en situaties

Hoe voer je een goed gesprek met je stagebegeleider, je vaksectievoorzitter of je collega? En hoe pak je een leerlingbegeleidingssprek aan? Welke gesprekken voer je met ouders en hoe houd je een driehoeksgesprek?

In deze training werken we kort theoretisch: we behandelen de belangrijkste gesprekstechnieken, de setting van het gesprek en de verslaglegging.

Daarna gaan we oefenen met elkaar en voor wie wil met een acteur. Dat gebeurt altijd in een veilige setting. Je bepaalt zelf wat je wilt oefenen en hoe je dat wilt doen. En je leert natuurlijk heel veel van je medestudenten. Deze module geeft een boost aan je gespreksvoeringstechniek.

Loopbaanoriëntatie en visie op beroep en onderwijs (hbo niveau 4)

We starten met een kwaliteitspel, waardoor je zicht krijgt op wat jij aan het Haagse onderwijs kan toevoegen. Je gaat vervolgens praktisch aan de slag met een sollicitatiebrief, een CV, je krijgt training in het voeren van een sollicitatiegesprek en elevatorpitch.

4. De verbinding tussen de NOD-praktijkmodules en de curricula van de instituten

Onze NOD-praktijkmodules zijn een onmisbare aanvulling op het curriculum van je instituut. Binnen NOD leer je van onze professionals hoe de theorie, die je op het instituut hebt geleerd, in de schoolpraktijk werkt. Je kunt de modules benutten voor opdrachten en onderdelen van het instituut en voor je individuele ontwikkeling. **Ze leveren altijd input op voor je portfolio of praktijkverslag en kunnen als bewijslast worden gebruikt.** We stemmen de inhoud van de modules zorgvuldig af met de instituten om overlap te voorkomen. Merk je onverhoopt toch dat er iets een keer overlapt, geef het dan aan ons door (contactpersoon praktijkmodule). Zo kunnen we de afstemming van onze modules op het curriculum van de instituten nog verder verbeteren.

Praktijkmodule	Docenten praktijkmodule	Korte omschrijving	Relevante onderdelen uit curricula instituten	Relevante opdrachten van de lerarenopleidingen
Digitale wereld	- David Baarspul (Schoolblocks) - Sander Janssen (HML) Contactpersoon: David Baarspul david.baarspul@schoolblocks.nl	Hoe maak je het onderwijs aantrekkelijker en effectiever met digitale middelen en AI?	HR: Didactiek N2: Lesgeven met ICT HU: Beroep 3B: Onderwijs ontwerpen ICLON: Vakdidactiek 1 en 2 SEC: Gastcollege onderwijskunde ICT in het onderwijs / blended learning O&O en andere vakspecifieke activiteiten	HR: In de stage moet je je ontwerp uitvoeren; verslag leg je vast in stageportfolio. LER: Onderwijsleertechnologie. HU: Leerlijn Digitale Geletterdheid (DG) & Digitale Didactiek (DD) Vakdidactische handelen, Pedagogisch handelen. Onderwijs ontwerpen en uitvoeren, de leraar als pedagoog, School en Samenleving ICLON: Vakdidactisch dossier SEC: Onderwijskunde: Individuele keuzeopdracht - Opdracht specificatie van verschillende software en digitale innovatie in onderwijs (O&O) - Ontwerp ICT-les

Praktijkmodule	Docenten praktijkmodule	Korte omschrijving	Relevante onderdelen uit curricula instituten	Relevante opdrachten van de lerarenopleidingen
				• Minilessen • Uitgewerkte lessen(serie) • STEM-didactiek

Praktijkmodule	Docenten praktijkmodule	Korte omschrijving	Relevante onderdelen uit curricula instituten	Relevante opdrachten van de lerarenopleidingen
Hoe overleef ik mijn stage?	• Jeroen Vrolijk (Johan de Wittscholengroep) • Sacha Pool (Haags Montessori Lyceum) • Corinne Ijpelaar (Veurs Voorburg) Contactpersoon: Jeroen Vrolijk j.vrolijk@johandewittscholengroep.nl	Hoe ga ik om met tegenslagen tijdens mijn stage?	HR: Pedagogiek N3 HU: Docent BO/VO: Dossiertoets 2, Dossieropdracht 4: Leerlingbegeleiding en mentoraat in passend onderwijs ICLON: Pedagogiek SEC: Onderwijskunde: Passend onderwijs	HR: Inhouden sluiten aan op de Professionele Les HU: kader Professioneel handelen ICLON: HGW opdracht SEC: Onderwijskunde: Keuzeopdracht
Oefenen met diverse gesprekken en situaties	Praktijkdag 1-2: Nog niet bekend Praktijkdag 3-4: • Conny van der Zande Contactpersoon: Praktijkdag 1-2: Conny van der Zande conny.van.der.zande@hml.nl Praktijkdag 3-4:	Hoe voer je een goed gesprek met je stagebegeleider, je vaksectievoorzitter of je collega? En hoe pak je een leerlingbegeleidingssprek aan? Welke gesprekken voer je met ouders en hoe houd je een driehoeksgesprek?	HR: Werkplaatsen professioneel spreken N2 en N3 + pedagogisch handelen (hoe speel je in op verschillen tussen leerlingen) HU: Uitvoeren van het Onderwijs (relatie met de leerlingen opbouwen, bijdragen aan Persoonsvorming en Burgerschapontwikkeling), Professioneel Handelen,	HR: Te gebruiken als bewijs wat je gevolgd hebt in de opleidingsschool, maar ook als bewijs bij professioneel handelen: formuleert ontwikkelpunten en leervragen rond de eigen professionele groei richting startbekwaam. HU: Themabijeenkomsten, Intervisie, Werkplekieren (IO-er, leerteambegeleider)

Praktijkmodule	Docenten praktijkmodule	Korte omschrijving	Relevante onderdelen uit curricula instituten	Relevante opdrachten van de lerarenopleidingen
			Praktijk Onderzoek in jaar 2, 3 en 4 ICLON: Pedagogiek SEC: Theatervoorstelling eerste collegeweek, Intervisie bij vakdidacticus en/of instituutsbegeleider Onderwijskunde: Verbaal-nonverbaal, klassenmanagement en individuele keuze opdracht	ICLON: Pedagogiek: verslag gespreksvaardigheden SEC: Theatervoorstelling eerste collegeweek Intervisie bij vakdidacticus en/of instituutsbegeleider Onderwijskunde: verbaal-nonverbaal, klassenmanagement, keuze opdracht
Loopbaanoriëntatie en visie op beroep en onderwijs (hbo niveau 4)	Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Utrecht Contactpersoon:	Krijg zicht op wat jij aan het Haagse onderwijs kan toevoegen en oefen met jezelf presenteren.	HR: SLC/loopbaanoriëntatie en eindassessment, portfolio HU: Studie en Werk (terugblik/vooruitblik eigen ontwikkeling d.m.v. reflectie), assessmentdossier	HR: Sluit aan op de LER 5: De leraar voert regie: werkt planmatig aan de eigen professionele groei door het formuleren van leervragen voor het moment na diplomering. Ingrediënten van deze NOD workshop zijn te gebruiken als bewijs bij het assessmentportfolio. HU: assessmentdossier
Intervisie	Contactpersoon: Jeroen Vrolijk (Johan de Wittscholengroep)	Leren van en met elkaar onder begeleiding van school- en instituutsopleiders		

5. Onze begeleiders en opleiders

“NOD Haaglanden besteedt veel aandacht aan feedback, wat heel fijn is als toekomstig docent”

Je wordt in de praktijk opgeleid door een opleidingsteam van de school (werkplekbegeleider en schoolopleider) en je lerarenopleiding (instituutsopleider). Tijdens het werkplekleren maak je kennis met de school, je observeert lessen en ervaart hoe het is om zelf les te geven, je bereidt lessen voor en je neemt deel aan allerlei activiteiten op de school.

Op de school heb je voornamelijk te maken met je **werkplekbegeleider**; dat is je aanspreekpunt op school. Dit is een docent uit hetzelfde of een vergelijkbaar vakgebied die een opleiding heeft gevolgd om studenten op te leiden op de werkplek. De werkplekbegeleider kan je zowel vakinhoudelijk als pedagogisch-didactisch verder helpen. De **schoolopleider** volgt jouw voortgang, bijv. door lesbezoek en gesprekken, en beoordeelt samen met de instituutsopleider het praktijkdeel van je opleiding. De schoolopleider vraagt voor de beoordeling altijd advies aan de werkplekbegeleider. De **schoolcoördinator** vervult een coördinerende rol op de school op het gebied van samen opleiden en professionaliseren.

Vanuit je lerarenopleiding heb je te maken met de **instituutsopleider**. De instituutsopleider weet wat er vanuit de lerarenopleiding van jou wordt verwacht en kan hij/zij jou daar bij begeleiden. De beoordeling wordt gedaan door de schoolopleider en de instituutsopleider/assessor, waarbij het advies van de werkplekbegeleider wordt meegenomen. De instituutsopleider is eindverantwoordelijk voor de beoordeling.

Onderzoeksondersteuners

Op alle NOD-scholen is er een onderzoeksondersteuner, die jou kan helpen als je een onderzoek op school uitvoert voor je opleiding. Neem contact op met de onderzoeksondersteuner op jouw school als je met je onderzoek wilt gaan starten. Vraag aan je schoolcoördinator (zie pagina 22-23) wie de onderzoeksondersteuner op jouw school is.

Vertrouwenspersoon en examencommissie

Speelt er iets in je stage waarover je graag met een onafhankelijk persoon en in vertrouwen wilt praten? Kom je er niet uit met je begeleiders en opleiders? Neem dan contact op met de schoolcoördinator van je school, de vertrouwenspersoon van je opleidingsinstituut of de vertrouwenspersoon van je school (afhankelijk van wat er speelt). Als je het niet eens bent met je beoordeling, kun je terecht bij de examencommissie van je instituut.

Wat te doen bij Ongewenst gedrag?

Hogeschool Rotterdam wil dat iedereen zich veilig voelt op school en op de stageplek. Artikel 1.1.1 Gedrag en integriteit in het hoofdstuk Rechten en Plichten van de Hogeschoolgids BA/Ad – Lero – IVL – 2023-2024 stelt: “We gaan binnen Hogeschool Rotterdam respectvol met elkaar om en we wijzen alle vormen van ongewenst gedrag af. Ongewenst gedrag is bijvoorbeeld discriminatie, pesten of (seksuele) intimidatie, agressie en geweld.” Ongewenst gedrag kan in elke professionele werkomgeving voorkomen. Het gaat hierbij om situaties tussen personen in de werk- of studieomgeving die als ongewenst worden beschouwd.

Omdat we weten dat voorkomen niet altijd mogelijk is, streven we ernaar een klimaat te creëren waarin studenten zich veilig voelen om melding te doen van ervaringen van discriminatie en uitsluiting op school of op de stageplek.

Wij vinden het belangrijk om te benadrukken dat elke vorm van uitsluiting of discriminatie niet acceptabel is en door de HR serieus zal worden opgepakt. Wij vinden het daarom belangrijk is dat je het bespreekt en/of meldt. Blijf er niet in je eentje mee rondlopen. Praat erover met je SLC'er, begeleider of andere docent die je vertrouwt.

De Hogeschool Rotterdam heeft ook formele richtlijnen om je te laten zien wat je kunt doen als je te maken krijgt met ongewenst gedrag. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in het Handelingsprotocol Ongewenst Gedrag 2021. Het protocol geeft antwoord op de vraag wat je als medewerker of als student kunt doen als je zelf te maken krijgt met ongewenst gedrag, of als iemand je inlicht over een ervaring met ongewenst gedrag, zoals discriminatie, seksuele intimidatie, pesten, agressie of geweld. Je vindt het Handelingsprotocol Ongewenst Gedrag onder het kopje "Ongewenst gedrag" op de pagina Studentenkilachten: <https://hint.hr.nl/nl/HR/Over-de-HR/Rechten-en-plichten/Klachten---wat-te-doen/studentenkilachten/>.

Onze schoolcoördinatoren

Haags Montessori Lyceum

Sacha Pool

sacha.pool@hml.nl

Werkdagen: di t/m vr

Montaigne Lyceum

Robert Linders

r.linders@montaignelyceum.nl

Werkdagen: ma t/m vr

Johan de Witt Scholengroep

Jeroen Vrolijk

j.vrolijk@johandewittscholengroep.nl

Werkdagen: ma t/m do

Veurs Voorburg

Corinne Ijpelaar

cij@veursvoorburg.nl

Werkdagen: ma t/m vr

Wateringse Veld College

Sarita Bhansing

s.bhansing@sgzuidwest.nl

Werkdagen: ma t/m vr

Edith Stein College

Sytske Damsma

s.damsma@edithsteincollege.nl

College St. Paul

Mitchell Buijs

m.buijs@collegestpaul.nl

Onze instituutscoördinatoren

Hogeschool Utrecht

Nog niet bekend

Hogeschool Rotterdam

Chris van Gool

c.a.f.j.van.gool@hr.nl

ICLON – Universiteit Leiden

Natasja Smet

n.m.w.e.smet@iclon.leidenuniv.nl

SEC – TU Delft

Suzanne Schut

S.Schut@tudelft.nl

6. Praktische zaken

VOG

Voor je aan je stage kunt beginnen, heb je een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) nodig. Deze VOG lever je in bij de school. Vraag aan de schoolcoördinator van jouw school hoe dit in zijn werk gaat op je stageschool.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/arbeidsovereenkomst-en-cao/vraag-en-antwoord/vog-aanvragen>

Filmen in de klas via Iris Connect

Ten aanzien van het gebruik van foto- en filmapparatuur hebben we te maken met privacywetgeving (AVG). De scholen en lerarenopleidingen hebben hierover met elkaar afgesproken dat lessen uitsluitend gefilmd mogen worden met behulp van Iris Connect. Ook mogen alleen de leerlingen worden gefilmd (beeld en geluid) waarvoor de ouders of leerlingen toestemming hebben gegeven. Je mag dus alleen lessen filmen via het systeem van Iris Connect en met de daarvoor bestemde apparatuur op school.

Het beeldmateriaal wordt opgeslagen in een veilig gesloten digitaal systeem waar je alleen met een gebruikersnaam en wachtwoord bij kan komen. Via je instituut krijg je toegang tot het systeem.

